

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

13 decembrie 2016

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit în componență:

Președinte – Nicolae Gordilă,

Judecători – Ion Guzun, Elena Covalenco, Liliana Catan, Iurie Diaconu,

juducând în ședință, fără participarea părților, recursul ordinar, declarat de către procurorul în Procuratura de nivelul Curții de Apel Cahul, Sârbu Valeriu, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului judiciar al Curții de Apel Cahul din 24 februarie 2016, în cauza penală privindu-l pe

Bolocan Alexandr Nicolai, născut la 17 ianuarie 1989,
*originar și domiciliat în UTA Găgăuzia, s. Dezghingea, str.
Lenin, nr.124.*

Termenul de examinare a cauzei:

prima instanță: 02.09.2013 - 30.12.2013;

instanța de apel: 16.05.2014 - 24.02.2016;

instanța de recurs: 16.08.2016 - 13.12.2016.

Procedura prevăzută de art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală a fost legal executată.

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție asupra recursului în cauză în baza actelor din dosar,

CONSTATĂ :

1. Prin sentința Judecătoriei Comrat din 30 decembrie 2013, Bolocan Alexandr a fost achitat de învinuirea adusă în săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art. 152 alin. (1), art. 166¹ alin. (1) Cod penal, pe motiv că, acțiunile învinuitului nu întrunesc elementele infracțiunilor imputate.

Acțiunea civilă înaintată de partea vătămată Ghercioglo Daniil, a fost respinsă în conformitate cu art. 387 alin. (2) pct. 1) Cod de procedură penală.

2. Pentru pronunțarea sentinței în cauză, instanța de fond a reținut că, potrivit rechizitoriului Bolocan Alexandr, a fost învinuit de săvârșirea cu intenție a faptelor penale, încadrate conform art. 152 alin. (1) Cod penal, în corespundere cu indicii calificativi: *vătămarea intenționată medie a integrității corporale, care nu este periculoasă pentru viață și nu a provocat urmările prevăzute la art. 151, dar care a fost urmată de dereglarea îndelungată a sănătății;* și art.166¹ alin. (1) Cod penal, *cauzarea*

intenționată a unei dureri, a suferinței fizice și psihice, care reprezintă tratament inuman și degradant, de către o persoană publică.

Astfel, Bolocan Alexandr, deținând funcția de inspector al poliției criminale IP Comrat, numit prin ordinul Șefului DAI Găgăuzia nr.76 din 06.12.2011, cu atribuirea gradului special locotenent de poliție, astfel, conform art. 123 alin. (2) Cod penal, fiind persoană publică, investit cu statut special în vederea exercitării funcțiilor autorității publice, încălcând art. 3 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, adoptată la Roma la 04.11.1950, la care Republica Moldova a aderat la 12.09.1997; art.24 din Constituția Republicii Moldova; încălcând grav prevederile art.4 al Legii cu privire la poliție nr.416 din 18.12.1990, care stipulează că, poliția în acțiunile sale mizează pe respectarea personalității cetățenilor, constituind un garant al apărării drepturilor, libertăților și intereselor lor legitime, precum și prevederile articolelor 12, 13, 14, 15 ale Legii enunțate; dispozițiile punctelor 1, 3, 4 ale Capitolului I și punctelor 1, 2 și 3 ale Capitolului II din Regulile de aplicare a mijloacelor speciale de către colaboratorii organelor interne și trupelor de carabinieri ale Ministerului Afacerilor Interne (anexa nr.2), aprobate prin Hotărârea Parlamentului nr.1275 din 15.02.93; prevederile art. 4 alin. (1), alin. (2), alin. (4) lit. a), b), c), d), alin. (8), art. 5 și art. 6 din Legea privind modul de aplicare a forței fizice, a mijloacelor speciale și a armelor de foc nr. 218 din 19.10.2012, care reglementează condițiile, particularitățile aplicării forței fizice; contrar prevederilor lit. d), f), g), m) ale pct. 15, precum și lit. a)-b) ale pct. 16 din Codul de etică și deontologie al polițistului, aprobat prin Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr. 481 din 10.05.2006, care îl obligau să nu aplice forța fizică, decât pentru curmarea infracțiunilor pentru înfrângerea rezistenței opuse cerințelor legale, dacă metodele nonviolente nu asigură îndeplinirea obligațiilor ce le revin, să nu recurgă la forță cu excepția cazurilor de necesitate absolută și numai în măsura necesară atingerii unui obiectiv legitim, tratamente sau pedepse inumane sau degradante, în orice circumstanță s-ar afla, să respecte Constituția și legile Republicii Moldova.

La 20.05.2012, aproximativ la ora 23:15, Bolocan Alexandr, în componența grupului operativ al CRP Comrat, ieșind la adresa, casa nr.19 pe str. Fedico, mun. Comrat, la mesajul telefonic anonim cu privire la bătaia care are loc la scara blocului, aflându-se lângă casa nr. 19 pe str. Fedico, mun. Comrat, nu a clarificat ce se petrece, nu a stabilit motivele și circumstanțele mesajului parvenit, s-a apropiat de automobilul de model „BMW” parcat vizavi de casa nr. 19, a deschis ușa din spate a automobilului, nu s-a prezentat și neavând temei legal, a luat din

mâinile lui Ghercioglo Daniil telefonul mobil și i-a aplicat o lovitură cu pumnul în regiunea feței.

Aționând intenționat, foarte brutal și evident depășind limitele atribuțiilor sale, l-a scos pe Ghercioglo Daniil din automobil, fără a-i explica, l-a tăvălit pe pământ și a continuat să-l lovească cu picioarele și cu mâinile pe totul corpul, cauzându-i vătămări corporale sub formă de echimoză și excoriații în regiunea pieptului din partea dreapta, în partea stângă a gâtului, în membrele superioare și inferioare, excoriație epidermei pe suprafața frontală a tibiei în treimea superioară, care se referă la pagube minore a sănătății, de asemenea fractura unghiului mandibular drept, fără deplasare a fragmentelor, edem traumatic în unghiul drept al mandibulei, care au dus la deprecierea prelungită a sănătății și apreciate ca pagubă de grad mediu, ceea ce i-a cauzat dureri fizice și suferințe psihice, violența fizică care nu era necesară, nefiind determinată de comportamentul lui Ghercioglo Daniil, umilindu-i astfel demnitatea.

3. Împotriva sentinței a declarat apel procurorul, prin care a solicitat casarea sentinței și pronunțarea unei hotărâri prin care inculpatul Bolocan Alexandr să fie recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art. 152 alin. (1) aplicându-i pedeapsa sub formă de închisoare pe termen de 3 ani, cu aplicarea art. 90 Cod penal, cu suspendarea condiționată a executării pedepsei pe un termen de probațiune de 1 an, și art. 166¹ alin. (1) Cod penal, aplicându-i pedeapsa în formă de amendă în mărime de 900 unități convenționale, cu privarea de dreptul de a ocupa funcția de colaborator de poliție în organele interne ale RM pe termen de 4 ani.

În conformitate cu art. 84 Cod penal, să îi fie stabilită pedeapsa definitivă, prin cumulul total al pedepselor, sub formă de amendă în mărime de 900 unități convenționale, cu privarea de dreptul de a ocupa funcția de colaborator de poliție în organele interne ale RM pe termen de 4 ani, și 3 ani închisoare, cu aplicarea art. 90 Cod penal, suspendându-i condiționat executarea pedepsei pe un termen de probațiune de 1 an.

În susținerea apelului, procurorul a indicat că, sentința este ilegală, deoarece instanța de judecată a dat apreciere incorectă probelor prezentate de acuzare, care dovedesc vinovăția inculpatului Bolocan Alexandr în săvârșirea infracțiunilor imputate.

Mai mult, apelantul a menționat că, instanța de fond greșit a indicat că acțiunile colaboratorului de poliție Bolocan Alexandr au fost întemeiate, reieșind din atribuțiile sale, nu ar fi fost atins scopul social, acesta a întreprins măsuri pentru a evita cauzarea pagubei, ceea ce înlătură caracterul penal al faptei.

Instanța nu a ținut cont de faptul că, la momentul sosirii grupului operativ conflictul dintre Savostenco A. și Arabadji G. deja era aplanat.

Totodată, acuzarea a reiterat că, în cadrul dezbaterilor judiciare s-a stabilit că Bolocan Alexandr nu era îmbrăcat în forma de serviciu.

La fel, procurorul a susținut că, sunt nefondate argumentele instanței de fond, cu privire la faptul că, organul de urmărire penală nu a avut careva probe noi sau alte circumstanțe din momentul emiterii ordonanței de scoatere de sub urmărirea penală a lui Bolocan Alexandr din 06.11.2012, învinuit în baza art. 328 alin. (2) lit. a) Cod penal și până la o altă calificare a acțiunilor acestuia, relatate în ordonanța din 23.08.2013 de recunoaștere în calitate de învinuit, de comiterea infracțiunii prevăzute la art. 166¹ alin. (1) și art. 152 Cod penal - motivând că nu au fost prezentate careva probe de fapt.

3.1. Nefiind de acord cu sentința, partea vătămată Ghercioglo Daniil a declarat apel, prin care a solicitat casarea sentinței cu remiterea cauzei pentru examinare în instanța de fond, în alt complet de judecată.

Apelantul Ghercioglo Daniil a invocat că, consideră sentința ilegală și nemotivată și este în contradicție cu circumstanțele de fapt și de drept. Atât în cadrul urmăririi penale cât și pe parcursul dezbaterilor judiciare apelantului i-a fost încălcat dreptul la apărare. Nu i-a fost adus la cunoștință dreptul de a beneficia de un apărător din oficiu, reieșind din starea materială dificilă a fost în imposibilitate de a angaja un avocat.

Mai mult acesta a menționat că, anterior în privința sa a fost intentat dosar contravențional de către colaboratorii de poliție la inițiativa lui Bolocan Alexandr, cu scopul de a-l speria și influența, care în final a fost încetat prin decizia Curții de Apel Comrat în legătură cu lipsa faptului contravenției. Prin astfel, de metode colaboratorul de poliție Bolocan Alexandr a încercat să se eschiveze de la acțiunile ilegale comise în privința apelantului, profitând de funcția și statutul său de funcționar al organelor de drept.

4. Prin decizia Colegiului judiciar al Curții de Apel Cahul din 24 februarie 2016, au fost admise apelurile, casată sentința și pronunțată o nouă hotărâre după cum urmează:

S-a dispus încetarea procesului penal în cauza penală de acuzare a inculpatului Bolocan Alexandr de comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 166¹ alin. (1) și 152 alin. (1) Cod penal, în temeiul existenței circumstanțelor care exclud tragerea la răspundere penală.

Totodată, s-a dispus a se lăsa fără examinare acțiunea civilă a părții vătămate Ghercioglo Daniil, cu privire la repararea prejudiciului material și moral.

4.1. În motivarea deciziei, instanța de apel a constatat că, instanța de fond a dat o apreciere greșită probelor administrate și cercetate în ședința primei instanțe, or nu a ținut cont de faptul că, prin hotărâre irevocabilă adoptată într-o cauză contravențională - decizia Curții de Apel Comrat din 30.05.2013, au fost anulate procesul-verbal cu privire la contravenție și ordonanța procurorului din 14.06.2012, prin care Ghercioglo Daniil a fost sancționat contravențional în temeiul art. 353 alin. (2) Cod contravențional, opunerea de rezistență colaboratorului organelor afacerilor interne, iar procesul contravențional a fost încetat pe temeiul lipsei faptului contravenției.

Totodată, instanța de apel a indicat că, nu este clară poziția primei instanțe care a luat în calcul decizia Curții de Apel Comrat din 30.05.2013 și declarațiile martorilor, constatând că, la momentul sosirii grupului operativ de poliție cu inculpatul Bolocan Alexandr la locul incidentului, partea vătămată Ghercioglo Daniil cu martorii Savostenco Alexandr și Vlah Irina, se aflau în salonul automobilului parcat și nu încălcau ordinea publică, nu a dat răspuns dacă a fost sau nu justificată și întemeiată intervenția colaboratorilor de poliție, și în special a inculpatului Bolocan Alexandr, prin pătrunderea în salonul acestui automobil și scoaterea forțată din automobil a părții vătămate Ghercioglo Daniil și a martorului Savostenco Alexandr.

Instanța de apel a menționat că, relevant este momentul opunerii de rezistență colaboratorilor de poliție din partea lui Savostenco Alexandr și Zubac I., pentru care aceștia au fost sancționați contravențional în baza art. 353 alin. (2) Cod contravențional, a urmat după scoaterea cu forța din automobil a părții vătămate Ghercioglo Daniil și a martorului Savostenco Alexandr și temeinicia aplicării de către colaboratorii de poliție a forței fizice pentru a contracara opunerea de rezistență, nu justifică aplicarea forței fizice de către inculpat. Or, din declarațiile părții vătămate Ghercioglo Daniil, inculpatul Bolocan Alexandr i-a aplicat acestuia lovitura în regiunea feței în timpul când îl scotea forțat din automobil.

La fel, instanța de apel a exclus versiunea părții apărării, precum că, partea vătămată Ghercioglo Daniil, în timpul căderii i s-ar fi cauzat vătămările corporale.

Astfel, instanța de apel a susținut că, contradictorialitatea declarațiilor martorilor apărării și inculpatului în acest sens trezesc dubii asupra veridicității faptului căderii părții vătămate, negat de el însăși.

Mai mult, rapoartele de expertiză medico-legală nr.106D din 11.09.2012 și nr.81D din 02.08.2013 conțin concluzia certă că, fractura mandibulei a părții

vătămate Ghercioglo Daniil, nu putea apărea de la căderea acestuia de la propria înălțime statică pe o suprafață dreaptă și lovirea cu capul.

Astfel, instanța de apel a reținut argumentul procurorului, precum că, circumstanțele cauzei penale vizate impuneau cercetarea mult aspectuală, echitabilă, obiectivă a tuturor aspectelor acesteia, inclusiv și respectarea tuturor prevederilor legislației procesuale naționale, însă, prin sentința nominalizată s-a admis o ingerință în dreptul la un proces echitabil prevăzut de art. 6 CEDO, prin însăși faptul că, prima instanță a apreciat probele sub aspectul confirmării sau nu a vinovăției inculpatului Bolocan Alexandr și soluționării chestiunilor specificate la art. 385 alin. (1) Cod de procedură penală, în timp ce existau circumstanțe care exclud tragerea la răspundere penală a inculpatului.

Instanța de apel a reiterat că, prin ordonanța procurorului din 11.06.2012, a fost dispusă începerea urmăririi cu nr.2012198018 pe faptul aplicării neîntemeiate a violenței fizice de către colaboratorii de poliție, față de Savostenco Alexandru și Ghercioglo Daniil, în baza art. 328 alin. (2) lit. a) Cod penal (f.d.1, vol. I). Temei pentru pornirea urmăririi penale au constituit plângerile lui Savostenco Alexandr din 23.05.2012 și a lui Ghercioglo Daniil din 22.05.2012 (f.d.7, 10 vol. I).

În cadrul urmăririi penale pornite, prin ordonanța procurorului din 06.08.2012, Bolocan Alexandr, a fost recunoscut în calitate de bănuit în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 328 alin. (2) lit. a) Cod penal.

Ulterior prin ordonanța procurorului din 06.11.2012, Bolocan Alexandr, a fost scos de sub urmărire penală, pe motivul expirării termenului de 3 luni de aflare în calitate de bănuit, în temeiul art. 63 alin. (2) pct. 3), alin. (3) Cod de procedură penală.

La 27.11.2012 prin ordonanța procurorului, Bolocan Alexandr a fost pus sub învinuire de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 328 alin. (2) lit. a) Cod penal (f.d.192, vol. I), însă la audierea învinuitului din 03.12.2012, apărarea a invocat ilegalitatea ordonanței de punere sub învinuire, ca fiind emisă contrar art. 63 alin. (2)-(4), art. 287 alin. (4) Cod de procedură penală, și anume lipsa circumstanțelor noi sau recent descoperite care ar permite reluarea urmăririi penale (f.d.194, vol. I).

Prin ordonanța procurorului ierarhic superior din cadrul Procuraturii Generale din 05.04.2013 s-a dispus anularea ordonanței de punere a lui Bolocan Alexandr sub învinuire din 27.11.2012, pe motiv că, la momentul punerii sub învinuire era în vigoare ordonanța neanulată de scoatere de sub urmărire penală din 06.11.2012 (f.d.221, vol. I).

Între timp, la 28.12.2012, procurorul care exercita urmărirea penală a emis ordonanța, prin care a dispus încetarea urmăririi penale în privința lui Bolocan Alexandr, pe temeiul lipsei elementelor infracțiunii, invocând că, fapta a fost decriminalizată (f.d.204, vol. I).

La 22.02.2013, procurorul ierarhic superior din Procuratura UTA Găgăuzia, a emis o ordonanță prin care a dispus anularea ordonanței de încetare a urmăririi penale din 28.12.2012, pe motiv că, fapta penală prevăzută de art. 328 alin. (2) lit. a) Cod penal, nu a fost decriminalizată, ci este prevăzută la art. 166¹ alin. (1) Cod penal, iar acțiunile lui Bolocan Alexandr, constituie un concurs ideal cu infracțiunea prevăzută de art. 152 alin. (1) Cod penal, și este necesară reîncadrarea juridică a acțiunilor lui Bolocan Alexandr (temei de drept al anulării este invocat art. 287 alin. (1) Cod de procedură penală, f.d.205, vol. I). La fel se menționează că, „*circumstanțele recent descoperite, permit înaintarea învinuirii lui Bolocan Alexandr*”, în acest context instanța de apel a menționat că, procurorul în această ordonanță nu a indicat în ce constau circumstanțele noi descoperite.

Apoi, la 21.06.2013, în baza unei plângeri repetate a părții vătămate Ghercioglo Daniil și a raportului de autosesizare din 21.06.2013, procurorul a dispus prin ordonanță, pornirea urmăririi penale pe faptul cauzării lui Ghercioglo Daniil a vătămarilor corporale de gravitate medie, conform art. 152 alin. (1) Cod penal (f.d.4, 7-8, vol. II). În cadrul acestui proces penal Bolocan Alexandr a fost recunoscut în calitate de bănuït la 29.07.2013 (f.d.12, vol. II) și la 22.08.2013 cauzele penale au fost conexe într-o unică procedură (f.d.76, vol. II).

Ulterior la 23.08.2013, Bolocan Alexandr a fost pus sub învinuire de săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art.166¹ alin. (2) și art. 152 alin. (1) Cod penal.

În acest context, instanța de apel reține că, prin Hotărârea Curții Constituționale nr.12 din 14.05.2015 privind excepția de neconstituționalitate a articolului 287 alin. (1) din Codul de procedură penală, (reluarea urmăririi penale) a fost declarat neconstituțional alin. (1) al art. 287 Cod de procedură penală.

În motivarea soluției, instanța de apel a menționat că, condițiile care admit reluarea urmăririi penale prevăzute de alin. (1) art. 287 Cod de procedură penală, depășesc limitele circumscrise de Convenția Europeană, constituind o derogare inadmisibilă de la prevederile art. 4 al Protocolului nr. 7, potrivit căruia nici o derogare de la prezentul articol nu este îngăduită în temeiul art. 15 CEDO. Prin urmare, statele nu sunt în drept de a institui, prin lege, alte temeiuri de redeschidere a proceselor încetate anterior.

Astfel, instanța de apel a indicat că, prevederile cuprinse la alineatul (1) art. 287, în fapt acordă procurorului ierarhic superior dreptul de a relua urmărirea penală oricând și în lipsa unor temeieri clar definite, care ar putea fi considerate judicioase în fiecare caz individual. Mai mult, norma supusă controlului constituționalității plasează persoana într-o stare de incertitudine pentru un termen nedefinit și pentru circumstanțe care pot fi invocate aleatoriu la redeschiderea cauzei penale, iar odată cu încetarea urmării penale, scoaterea de sub urmărire sau clasarea cauzei penale persoana urmează a dispune de certitudinea și convingerea că, nu va mai fi bănuită și urmărită penal.

Instanța de apel a indicat că, potrivit art. 8 alin. (3) Cod de procedură penală, *„concluziile despre vinovăția persoanei de săvârșirea infracțiunii nu pot fi întemeiate pe presupuneri. Toate dubiile în probarea învinuirii care nu pot fi înlăturate, în condițiile prezentului cod, se interpretează în favoarea inculpatului”*.

Mai mult ca atât, în conformitate cu prevederile art. 21 din Constituția RM, *„orice persoană acuzată de un delict este prezumată nevinovată până când vinovăția sa va fi dovedită în mod legal, în cursul unui proces judiciar public, în cadrul căruia i s-au asigurat toate garanțiile necesare apărării sale”*. Principiul ce se desprinde din norma citată - asigurarea tuturor garanțiilor necesare apărării persoanei acuzate de un delict în procesul judiciar, pe lângă alte drepturi procesuale, oferă persoanei și dreptul constituțional de a nu fi urmărit, judecat sau pedepsit de mai multe ori pentru aceeași faptă. Și potrivit prevederilor internaționale, nimeni nu poate fi urmărit sau pedepsit penal de două ori de către jurisdicțiile aceluiași stat pentru aceeași faptă.

Astfel, instanța de apel a menționat că, actele Curții Constituționale intră în vigoare la momentul adoptării și sunt aplicabile atât pentru trecut, cât și pentru viitor. Iar, potrivit art. 140 din Constituția RM *„(1) legile și alte acte normative sau unele părți ale acestora devin nule, din momentul adoptării hotărârii corespunzătoare a Curții Constituționale. (2) Hotărârile Curții Constituționale sunt definitive și nu pot fi atacate”*

Dat fiind că, Hotărârea Curții Constituționale nr.12 din 14.05.2015 privind excepția de neconstituționalitate a art. 287 alin. (1) din Codul de procedură penală, este executorie și se răsfrânge tuturor organelor, instanța de apel a conchis că, hotărârea menționată este aplicabilă și speței date. Așa cum, reluarea urmării penale s-a dispus în baza art. 287 Cod de procedură penală, ceea ce nu corespunde Constituției RM și nici prevederilor CEDO.

Instanța de apel a concluzionat că, instanța de fond la adoptarea sentinței nu a luat în considerație aceste prevederi, ceea ce a și dus la pronunțarea unei sentințe care necesită a fi casată, cu încetarea procesului penal.

În aceeași ordine de idei, instanța de apel a conchis că, nu sunt relevante argumentele invocate în cererile de apel, deoarece, prin aceste argumente se face trimitere la probele care atestă circumstanțele de fapt ale faptei imputate inculpatului Bolocan Alexandr, și nu la situația procesuală.

Instanța de apel a indicat că, din materialele dosarului se evidențiază că Bolocan Alexandr a fost scos de sub urmărire penală prin ordonanța procurorului din 06.11.2012, pe motivul expirării termenului de 3 luni de aflare în calitate de bănuț, în temeiul art. 63 alin. (2) pct. 3), alin. (3) Cod de procedură penală, unde este stipulat: *organul de urmărire penală nu este în drept să mențină în calitate de bănuț persoana în privința căreia a existat o ordonanță de recunoaștere în această calitate - mai mult de 3 luni. (3) La momentul expirării, după caz, a unui termen indicat în alin. (2), organul de urmărire penală este obligat să elibereze bănuțul reținut ori să revoce, în modul stabilit de lege, măsura preventivă aplicată în privința lui, dispunând scoaterea lui de sub urmărire sau punerea lui sub învinuire.*

Ulterior, însă, a fost reluată urmărirea penală în privința lui Bolocan Alexandr, fără a se constata fapte noi ori recent descoperite, și fără a se constata existența viciului fundamental în cadrul procedurii precedente care ar afecta ordonanța de scoatere de sub urmărire penală din 06.11.2012, ceea ce încalcă dreptul de a nu fi judecat sau pedepsit de două ori pentru aceeași faptă

Astfel, potrivit art. 275 Cod de procedură penală, urmărirea penală nu poate fi pornită, iar dacă a fost pornită, nu poate fi efectuată, și va fi încetată în cazurile în care: 1) nu există faptul infracțiunii; 2) fapta nu este prevăzută de legea penală ca infracțiune; 3) fapta nu întrunește elementele infracțiunii, cu excepția cazurilor când infracțiunea a fost săvârșită de o persoană juridică; 4) a intervenit termenul de prescripție sau amnistia; 5) a intervenit decesul făptuitorului; 6) lipsește plângerea victimei în cazurile în care urmărirea penală începe, conform art. 276, numai în baza plângerii acesteia sau plângerea prealabilă a fost retrasă; 7) în privința unei persoane există o hotărâre judecătorească definitivă în legătură cu aceeași acuzație sau prin care s-a constatat imposibilitatea urmăririi penale pe aceleași temeiuri; 8) în privința unei persoane există o hotărâre neanulată de neîncepere a urmăririi penale sau de încetare a urmăririi penale pe aceleași acuzații; 9) există alte circumstanțe prevăzute de lege care condiționează excluderea sau, după caz, exclud urmărirea penală. Iar, în conformitate cu prevederile art. 284 alin. (1) Cod de procedură penală, scoaterea persoanei de

sub urmărirea penală este actul de reabilitare și finalizare în privința persoanei a oricăror acțiuni de urmărire penală în legătură cu fapta anterior imputată.

Totodată, instanța de apel a conchis că, nu poate fi reținut acel fapt că, prin ordonanța din 21.06.2013 a fost începută o nouă urmărire penală în privința lui Bolocan Alexandr, pe art. 152 alin. (1) Cod penal (dosar nr.2013198022), or plângerea părții vătămate Ghercioglo Daniil pe faptul maltratării sale și cauzării vătămarilor corporale inițial a fost depusă la 22.05.2012, și faptul dat a fost supus investigării în cadrul dosarului de urmărire penală nr.2012198018, pornit la 11.06.2012 în baza art. 328 alin. (2) lit. a) Cod penal.

Mai mult, instanța de apel a indicat că, probele în acest sens au fost administrate în cadrul dosarului de urmărire penală nr.2012198018, inclusiv rapoartele de expertize medico-legale privind constatarea gravității vătămarilor corporale, ordonanța de recunoaștere a lui Ghercioglo Daniil în calitate de parte vătămată din 14.06.2012, în care se menționează că, i-au fost cauzate vătămări corporale de gravitate medie (f.d.70, vol. I), ordonanța procurorului din 06.08.2012 de recunoaștere a lui Bolocan Alexandr în calitate de bănuit, în care se menționează că Bolocan Alexandr i-a cauzat lui Ghercioglo Daniil vătămări corporale de gravitate medie.

Toate aceste circumstanțe, inclusiv cauzarea vătămarilor corporale de gravitate medie părții vătămate Ghercioglo Daniil, au fost constatate și cunoscute de organul de urmărire penală în cadrul urmăririi penale pe cauza penală cu nr.2012198018, astfel că, scoaterea lui Bolocan Alexandr de sub urmărire penală prin ordonanța din 06.11.2012 se răsfrânge și asupra faptului cauzării lui Ghercioglo Daniil a vătămarilor corporale de gravitate medie, cu atât mai mult că, însăși procurorul nu odată a menționat că este în prezența unui concurs ideal de infracțiuni.

Preluarea de către organul de urmărire penală în mod repetat a unei plângeri de la Ghercioglo Daniil la 21.06.2013, în viziunea instanței de apel, nu a fost altceva, decât crearea artificială a unei situații de fapt iluzioniste de atragere legală a inculpatului Bolocan Alexandr la răspundere penală pentru „o altă faptă” decât cea care a fost investigată anterior. Important este că în cazul unui concurs ideal de infracțiuni, săvârșite printr-o faptă unică, scoaterea de sub urmărire penală a persoanei suspecte prin sine presupune reabilitarea acesteia pentru această faptă, indiferent câte infracțiuni poate ea însuma în condițiile unui concurs ideal de infracțiuni.

Cât privește acțiunea civilă înaintată de către partea vătămată Ghercioglo Daniil împotriva inculpatului Bolocan Alexandr, cu privire la repararea

prejudiciului material în sumă de 2 739 lei și prejudiciului moral în sumă de 100 000 lei, instanța de apel a conchis că, este întemeiată și a hotărât să o lese fără examinare, or potrivit prevederilor art. 225 alin. (4) Cod de procedură penală, instanța de judecată lasă acțiunea civilă fără soluționare în procesul penal în cazul adoptării sentinței de încetare a urmăririi penale sau de achitare din motivul lipsei componenței infracțiunii imputate, fapt ce nu împiedică persoana care a inițiat acțiunea civilă de a o intenta în ordinea procedurii civile.

5. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar de către procuror, în temeiul art. 427 alin. (1) pct. 6), 12) Cod de procedură penală, prin care solicită casarea deciziei, cu remiterea cauzei penale la rejudecare.

În motivarea recursului declarat, recurentul indică că, decizia instanței de apel este eronată și neîntemeiată fiind bazată pe presupuneri.

Mai mult, recurentul susține că, măsura încetării urmăririi penale nu este o măsură definitivă, întrucât ea este supusă controlului ierarhic și nu poate fi considerată ca o hotărâre de achitare.

Totodată, indică că, pretinsa motivație a instanței de apel precum că, la faza urmăririi penale a fost încălcat „*principiul non bis in idem*”, în contextul art. 22, art. 287 Cod de procedură penală și art. 4 a. Protocolului nr. 7 CEDO, a Hotărârii Curții Constituționale nr. 26 din 14.05.2015, este greșită, întru-cât nu este relevantă la caz, deoarece ordonanța de reluare a urmăririi penale a fost întocmită la 22.08.2013, înaintea declarării normei prevăzute de art. 287 alin. (1) Cod de procedură penală, neconstituțională.

Recurentul, menționează că, din materialele dosarului, este evident că părțile la procesul penal având dreptul de a ataca acțiunile și hotărârile organului de urmărire penală în modul prevăzut de art. 313 Cod de procedură penală, nu au folosit acest drept.

6. Judecând recursul ordinar declarat, în raport cu actele cauzei, Colegiul penal lărgit ajunge la concluzia că, acesta urmează a fi respins, ca inadmisibil, din următoarele considerente de fapt și de drept.

Potrivit prevederilor art. 434 Cod de procedură penală, judecând recursul declarat împotriva deciziei instanței de apel, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție verifică legalitatea hotărârii atacate pe baza materialelor din dosar și se pronunță asupra tuturor motivelor invocate în recursuri de titularii acestora.

În conformitate cu dispoziția art. 435 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, judecând recursul, instanța este în drept să-l respingă, ca inadmisibil, cu menținerea hotărârii atacate, în cazul în care se constată că, recursul nu a fost

declarat cu respectarea condițiilor legale (este tardiv sau inadmisibil) ori nu este întemeiat legal (este nefondat). Recursul este nefondat atunci când hotărârea atacată este legală, întemeiată și motivată.

La caz, reieșind din argumentele invocate de către procuror, Colegiul penal lărgit reține că, în drept, acesta face referire la temeiurile stipulate de art. 427 alin. (1) pct. 6) și 12) Cod de procedură penală, pledând că instanțele nu au apreciat probele la justa valoare, și incorect au luat în calcul declararea normei prevăzute de art. 287 alin. (1) Cod de procedură penală ca neconstituțională, deoarece ordonanța de reluare a urmăririi penale a fost întocmită înaintea declarării respectivei norme neconstituționale.

Verificând alegațiile recurentului, în raport cu actele cauzei, Colegiul penal lărgit conchide că, acestea nu coroborează cu materialele cauzei și sunt invocate neîntemeiat de titular, reieșind din raționamentele ce urmează.

În primul rând, instanța de recurs ține să remarce că, la această etapă a procedurilor nu analizează conținutul mijloacelor de probă, nu dă o nouă apreciere materialului probator și nu stabilește o altă situație de fapt, decât cea constatată de instanțele ierarhic inferioare, or aceasta fiind atributul exclusiv al instanțelor de fond.

Deci, Colegiul penal lărgit nu va examina criticile referitoare la presupusa greșită reținere, pe baza probelor administrate în cauză, a anumitor elemente faptice, ci va verifica, prin raportare la situația de fapt stabilită de instanța de fond și cea de apel, corectitudinea soluției adoptate în privința lui Bolocan Alexandr.

Mai mult, Colegiul penal lărgit susține că, decizia instanței de apel cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, în sensul că argumentele pe care instanța de apel le-a expus în partea descriptivă a deciziei, echivalează cu o motivare corespunzătoare rigorilor și exigențelor cuprinse în art. 6 CEDO.

De asemenea, în opinia instanței de recurs, instanța de apel a acordat deplină eficiență prevederilor legale și a expus argumente temeinice în vederea necesității încetării procesului penal în cauza penală de acuzare a inculpatului Bolocan Alexandr de comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 166¹ alin. (1) și 152 alin. (1) Cod penal, în temeiul existenței circumstanțelor care exclud tragerea la răspundere penală, iar criticele recurentului sunt nefondate.

În continuare, referitor la alegația recurentului cu privire la faptul că, ordonanța de reluare a urmăririi penale a fost întocmită la 22.08.2013, înaintea declarării normei prevăzute de art. 287 alin. (1) Cod de procedură penală, neconstituțională, Colegiul penal lărgit conchide că, efectul declarării unei norme

neconstituțională este luat în considerare atât în timpul urmăririi penale cât și al judecării cauzei.

În acest context, Colegiul penal lărgit susține soluția instanței de apel care a indicat că, sunt ilegale acțiunile procurorului care prin ordonanța din 21.06.2013 a dispus începerea urmăririi penale în privința lui Bolocan Alexandr în baza art. 152 alin. (1) Cod penal (dosar nr.2013198022), or plângerea părții vătămate Ghercioglo Daniil pe faptul maltratării sale și cauzării vătămarilor corporale inițial a fost depusă la 22.05.2012, și faptul dat a fost supus investigării în cadrul dosarului de urmărire penală nr.2012198018, pornit la 11.06.2012 în baza art. 328 alin. (2) lit. a) Cod penal.

Astfel, Colegiul penal lărgit menționează că, instanța de apel corect a statuat că, preluarea de către organul de urmărire penală în mod repetat a unei plângeri de la Ghercioglo Daniil la 21.06.2013, nu a fost altceva, decât crearea artificială a unei situații de fapt iluzioniste de atragere legală a inculpatului Bolocan Alexandr la răspundere penală pentru „o altă faptă” decât cea care a fost investigată anterior. Important este că în cazul unui concurs ideal de infracțiuni, săvârșite printr-o faptă unică, scoaterea de sub urmărire penală a persoanei suspecte prin sine presupune reabilitarea acesteia pentru această faptă, indiferent câte infracțiuni poate ea însuma în condițiile unui concurs ideal de infracțiuni.

Colegiul penal lărgit conchide că, instanța de apel corect a stabilit că, hotărârea Curții Constituționale nr. 12 din 14.05.2015, privind excepția de neconstituționalitate a art. 287 alin. (1) din Codul de procedură penală, este executorie și se răsfrânge asupra tuturor organelor, astfel, hotărârea menționată este aplicabilă și speței date, fiind inadmisibil ca în privința unei persoane care a fost deja urmărită în cadrul unui proces penal să fie reluată urmărirea penală pentru aceiași faptă, dacă nu au fost identificate noi fapte ori recent descoperite sau un viciu fundamental în cadrul procedurii precedente care au afectat hotărârea respectivă.

Mai mult, instanța de recurs este de acord cu concluzia instanței de apel care susține că, din conținutul ordonanței 22.08.2013, temeiurile care stau la baza emiterii acesteia, nu pot fi încadrate în sintagmele legale de - *fapte noi ori recent descoperite sau viciu fundamental*, motiv pentru care această ordonanță este una neîntemeiată, deoarece cauzarea vătămarilor corporale de gravitate medie părții vătămate Ghercioglo Daniil, au fost constatate și cunoscute de organul de urmărire penală în cadrul urmăririi penale pe cauza penală cu nr.2012198018, astfel că, scoaterea lui Bolocan Alexandr de sub urmărire penală prin ordonanța din 06.11.2012 se răsfrânge și asupra faptului cauzării lui Ghercioglo Daniil a

vătămarilor corporale de gravitate medie, cu atât mai mult că, însăși procurorul nu odată a menționat că este în prezența unui concurs ideal de infracțiuni.

Astfel, Colegiul penal lărgit concluzionează că, motivele indicate mai sus stau la baza creării unei stări de incertitudine pentru peroanele care sunt supuse acestor acțiuni procesuale.

În concluzie Colegiul penal lărgit menționează că, condițiile care admit reluarea urmăririi penale prevăzute de art. 287 alin. (1) Cod de procedură penală, depășesc limitele circumscrise de Convenția Europeană, constituind o derogare inadmisibilă de la prevederile art. 4 al Protocolului nr. 7, potrivit căruia nici o derogare de la prezentul articol nu este îngăduită în temeiul art. 15 CEDO. Prin urmare, statele nu sunt în drept de a institui, prin lege, alte temeiuri de redeschidere a proceselor încetate anterior.

Față de considerentele relatate, Colegiul penal lărgit ajunge la concluzia că, nu există temei legal pentru admiterea recursului ordinar declarat de procuror și, potrivit legii, se impune respingerea acestuia, ca inadmisibil, cu menținerea hotărârii atacate.

7. În conformitate cu art. art. 434, 435 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE:

Respinge ca inadmisibil recursul ordinar, declarat de către procurorul în Procuratura de nivelul Curții de Apel Cahul, Sârbu Valeriu, împotriva deciziei Colegiului judiciar al Curții de Apel Cahul din 24 februarie 2016, în cauza penală privindu-l pe *Bolocan Alexandr Nicolai*, cu menținerea hotărârii atacate.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată publicată la *13 ianuarie 2017*.

Președinte

Nicolae Gordilă

Judecători

Ion Guzun

Elena Covalenco

Liliana Catan

Iurie Diaconu